

Transferul de exploatare

Având în vedere:

- **Regulamentul (UE) nr. 1307/2013** al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul Politicii Agricole Comune și de abrogare a Reg.(CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Reg. (CE) nr. 73/2009 al Consiliului;
- **Regulamentul (UE) nr. 1306/2013** al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013, privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea Politicii Agricole Comune și de abrogare a Reg. (CEE) nr. 352/1978, Reg. (CE) nr. 165/1994, Reg. (CE) nr. 2799/1998, Reg. (CE) nr. 814/2000, Reg. (CE) nr. 1290/2005 și Reg. (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului;
- **Regulament de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014** de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea;
- **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 3/2015** pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015 - 2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul MADR nr. 619/2015** pentru aprobarea criteriilor de eligibilitate, condițiilor specifice și a modului de implementare a schemelor de plăți prevăzute la art. 1, alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, precum și a condițiilor specifice de implementare pentru măsurile compensatorii de dezvoltare rurală aplicabile pe terenurile agricole, prevăzute în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare.

Conform prevederilor art.8 alin (1) din Regulamentul de Punere în Aplicare (UE) Nr. 809/2014,

„(a) *"transferul unei exploatare" înseamnă vânzarea sau arendarea, sau orice alt tip de tranzacție similară care are drept obiect unitățile de producție în cauză;*

(b) *"cedent" înseamnă beneficiarul a cărui exploatare este transferată unui alt beneficiar;*

(c) *"cesionar" înseamnă beneficiarul cărui i se transferă exploatarea."*

Art.28 din O.U.G. nr. 3/2015, cu modificări și completări ulterioare, prevede următoarele:

„(1) *Dacă o exploatare este transferată integral de la un beneficiar la altul după depunerea unei cereri de plată și înainte să fi fost îndeplinite toate condițiile de acordare a plății, cedentului nu i se acordă niciun ajutor sau sprijin pentru exploatarea transferată.*

(2) *Ajutorul solicitat sau plata solicitată de cedent se acordă cesionarului, cu respectarea următoarelor condiții:*

a) *în termen de 10 zile calendaristice de la efectuarea transferului de exploatare, cesionarul notifică APIA asupra transferului și solicită plata ajutorului și/sau a sprijinului;*

b) *cesionarul furnizează toate documentele justificative solicitate de APIA referitoare la transferul de exploatare;*

c) *sunt îndeplinite toate condițiile pentru acordarea ajutorului și/sau a sprijinului în ceea ce privește exploatarea transferată.*

(3) După momentul în care cesionarul a informat APIA și a solicitat plata ajutorului și/sau a sprijinului potrivit prevederilor alin. (2) lit. a):

a) toate drepturile și obligațiile cedentului care decurg din raportul juridic dintre cedent și APIA generat de cererea unică de plată sunt atribuite cesionarului;

b) toate acțiunile necesare pentru acordarea ajutorului și/sau a sprijinului și toate declarațiile date de cedent înainte de transfer sunt atribuite cesionarului în scopul aplicării normelor relevante ale Uniunii;

c) exploatarea transferată este considerată o exploatare separată pe durata anului de cerere în cauză.”

După momentul în care cesionarul a informat APIA și a solicitat plata ajutorului și/sau a sprijinului, toate drepturile și obligațiile cedentului care decurg din raportul juridic dintre cedent și APIA generat de cererea unică de plată sunt atribuite cesionarului. (art.8, alin.4, lit.b) din Regulamentul de Punere în Aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei).

Conform prevederilor art. 4 alin. (1) lit. b) din Regulamentul 1307/2013, „**„exploatare”** înseamnă ansamblul unităților utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier, situate pe teritoriul aceluiași stat membru”.

Conform prevederilor art. 2 alin. (1) lit. e) din OUG nr. 3/2015, „**„exploatare** înseamnă ansamblul unităților de producție utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier, situate pe teritoriul României”.

Având în vedere prevederile de mai sus, transferul de exploatare se realizează pentru întreaga exploatare între doi fermieri înscrși în Registrul Unic de Identificare (RUI) gestionat de APIA, indiferent de forma de organizare a acestuia, în perioada stabilită în art. 28 alin. (1) din OUG nr. 3/2015.

În cazul în care cesionarul nu este înscris în RUI, acesta completează **Formularul de înscriere în RUI-Anexa 1 din Ordin-MADR nr.22/2011**, pus la dispoziție de APIA și primește în baza de date un ID (RO.....).

Dacă cesionarul are cerere unică de plată depusă, aceasta se constituie în cerere de înscriere în RUI (art.3, alin.1, lit.b din *OMADR nr.22/2011*).

Cesionarul trebuie să anunțe APIA referitor la transferul de exploatare în termen de 10 zile calendaristice de la data încheierii tranzacției, conform art.28, alin.(2), lit.a) din *O.U.G. nr.3/2015*, cu modificările și completările ulterioare.

Transferul se poate realiza oricând până la momentul emiterii de către APIA a deciziei de plată pe numele fermierului care transferă exploatarea agricolă.

Fermierul care preia exploatarea agricolă (toate unitățile de producție din cadrul acesteia) depune la centrul local/sucursala județeană sau a municipiului București unde a fost depusă cererea de plată a fermierului care transferă exploatarea agricolă *Cererea pentru transfer de exploatare/schimbarea formei de organizare (Anexa 26)*, pusă la dispoziție de către APIA, însoțită de documentele care au stat la baza transferului de exploatare agricolă: *contract de vânzare-cumpărare/ arendă /închiriere /concesionare/ donație/ comodat sau altele asemenea și dovada contului bancar activ* deschis la o unitate bancară de pe teritoriul României. Formularul de transfer de exploatare este completat, semnat, ștampilat, după caz, de către cei doi beneficiari și datat. Pe copia documentelor menționate, cesionarul va înscrie “*conform cu originalul*” și va semna.

ATENȚIE: Terenul/animalele care face/fac obiectul unui contract de arendă/ închiriere/ concesiune/ comodat nu poate/pot fi transferat/e unui alt utilizator, în acest caz transferul reprezentând subarendare/subconcesionare/subînchiriere, operațiune juridică interzisă de prevederile art. 1.847 din *Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil.*

Astfel, alin.(1) și alin.(2) din art 1847 din Codul Civil prevăd:

„Nu sunt permise oficiile de arendași”;

“Subarendarea totală sau parțială este interzisă, sub sancțiunea nulității absolute”.

Dacă în campania următoare efectuării transferului, fermierul A dorește să depună cerere de plată pentru suprafața agricolă care a făcut obiectul transferului în campania anterioară (deoarece documentul care a stat la baza transferului nu mai este valabil/a fost denunțat/reziliat), acesta trebuie să depună la APIA o declarație pe propria răspundere în care va specifica motivul care a dus la anularea tranzacției însoțită de documentele doveditoare ale anulării tranzacției.

Anularea transferului nu afectează datele privind campania anterioară în care transferul a fost valabil.

Cazuri particulare ale transferului de exploatație:

1. Fuziunea și divizarea societăților comerciale

Fuziunea și divizarea societăților comerciale este prevăzută la cap. V din Codul Civil:

„Cap. V Reorganizarea persoanei juridice

Art. 232 - Noțiune

Reorganizarea persoanei juridice este operațiunea juridică în care pot fi implicate una sau mai multe persoane juridice și care are ca efecte înființarea, modificarea ori încetarea acestora.

Art. 233 - Modurile de reorganizare

(1) Reorganizarea persoanei juridice se realizează prin fuziune, prin divizare sau prin transformare.

(2) Reorganizarea se face cu respectarea condițiilor prevăzute pentru dobândirea personalității juridice, în afară de cazurile în care prin lege, actul de constituire sau statut se dispune altfel.

Art. 234 - Fuziunea

Fuziunea se face prin absorbția unei persoane juridice de către o altă persoană juridică sau prin contopirea mai multor persoane juridice pentru a alcătui o persoană juridică nouă.

Art. 235 - Efectele fuziunii

(1) În cazul absorbției, drepturile și obligațiile persoanei juridice absorbite se transferă în patrimoniul persoanei juridice care o absoarbe.

(2) În cazul contopirii persoanelor juridice, drepturile și obligațiile acestora se transferă în patrimoniul persoanei juridice nou-înființate.

Art. 236 - Divizarea

(1) Divizarea poate fi totală sau parțială.

(2) Divizarea totală se face prin împărțirea întregului patrimoniu al unei persoane juridice între două sau mai multe persoane juridice care există deja sau care se înființează prin divizare.

(3) Divizarea parțială constă în desprinderea unei părți din patrimoniul unei persoane juridice, care continuă să existe, și în transmiterea acestei părți către una sau mai multe persoane juridice care există sau care se înființează în acest mod.

Art. 237 - Efectele divizării

(1) Patrimoniul persoanei juridice care a încetat de a avea ființă prin divizare se împarte în mod egal între persoanele juridice dobânditoare, dacă prin actul ce a dispus divizarea nu s-a stabilit o altă proporție.

(2) În cazul divizării parțiale, când o parte din patrimoniul unei persoane juridice se desprinde și se transmite unei singure persoane juridice deja existente sau care se înființează în acest mod, reducerea patrimoniului persoanei juridice divizate este proporțională cu partea transmisă.

(3) În cazul în care partea desprinsă se transmite mai multor persoane juridice deja existente sau care se înființează în acest mod, împărțirea patrimoniului între persoana juridică față de care s-a făcut desprinderea și persoanele juridice dobânditoare se va face potrivit dispozițiilor alin. (2), iar între persoanele juridice dobânditoare, împărțirea părții desprinse se va face potrivit dispozițiilor alin. (1), ce se vor aplica în mod corespunzător.

Art. 238 - Întinderea răspunderii în caz de divizare

(1) În cazul divizării, fiecare dintre persoanele juridice dobânditoare va răspunde:

a) pentru obligațiile legate de bunurile care formează obiectul drepturilor dobândite sau păstrate integral;

b) pentru celelalte obligații ale persoanei juridice divizate, proporțional cu valoarea drepturilor dobândite sau păstrate, socotită după scăderea obligațiilor prevăzute la lit. a).

(2) Dacă o persoană juridică înființată în condițiile art. 194 alin. (1) lit. a) este supusă divizării, prin actul de reorganizare se va putea stabili și un alt mod de repartizare a obligațiilor decât acela prevăzut în prezentul articol.

Art. 239 - Repartizarea contractelor în caz de divizare

În caz de divizare, contractele se vor repartiza, cu respectarea dispozițiilor art. 206 alin. (2), art. 237 și 238, astfel încât executarea fiecăruia dintre ele să se facă în întregime de către o singură persoană juridică dobânditoare, afară numai dacă aceasta nu este cu puțință.

Art. 240 - Încetarea unor contracte

(1) În cazul contractelor încheiate în considerarea calității persoanei juridice supuse reorganizării, acestea nu își încetează efectele, cu excepția cazului în care părțile au stipulat expres contrariul sau menținerea ori repartizarea contractului este condiționată de acordul părții interesate.

(2) Dacă menținerea sau repartizarea contractului este condiționată de acordul părții interesate, aceasta va fi notificată sau, după caz, înștiințată prin scrisoare recomandată, cu confirmare de primire, pentru a-și da ori nu consimțământul în termen de 10 zile lucrătoare de la comunicarea notificării sau înștiințării. Lipsa de răspuns în acest termen echivalează cu refuzul de menținere sau preluare a contractului de către persoana juridică succesoare.

Art. 241 - Transformarea persoanei juridice

(1) Transformarea persoanei juridice intervine în cazurile prevăzute de lege, atunci când o persoană juridică își încetează existența, concomitent cu înființarea, în locul ei, a unei alte persoane juridice.

(2) În cazul transformării, drepturile și obligațiile persoanei juridice care și-a încetat existența se transferă în patrimoniul persoanei juridice nou-înființate, cu excepția cazului în care prin actul prin care s-a dispus transformarea se prevede altfel. În aceste din urmă cazuri, dispozițiile art. 239, 240 și 243 rămân aplicabile.

Art. 242 - Data transmiterii drepturilor și obligațiilor

(1) În cazul reorganizării persoanelor juridice supuse înregistrării, transmiterea drepturilor și obligațiilor se realizează atât între părți, cât și față de terți, numai prin înregistrarea operațiunii și de la data acesteia.

(2) În ceea ce privește celelalte persoane juridice nesupuse înregistrării, transmiterea drepturilor și obligațiilor, în cazurile prevăzute la alin. (1), se realizează atât între părți, cât și față de terți, numai pe data aprobării de către organul competent a inventarului, a bilanțului contabil întocmit în vederea predării-primirii, a evidenței și a repartizării tuturor contractelor în curs de executare, precum și a oricăror alte asemenea acte prevăzute de lege.

(3) În cazul bunurilor imobile care fac obiectul transmisiunii, dreptul de proprietate și celelalte drepturi reale se dobândesc numai prin înscrierea în cartea funciară, în baza actului de reorganizare încheiat în formă autentică sau, după caz, a actului administrativ prin care s-a dispus reorganizarea, în ambele situații însoțit, dacă este cazul, de certificatul de înregistrare a persoanei juridice nou-înființate.

Art. 243 - Opoziții

(1) Actele prin care s-a hotărât reorganizarea pot fi atacate, dacă prin lege nu se dispune altfel, prin opoziție, de către creditorii și orice alte persoane interesate, în termen de 30 de zile de la data când au luat cunoștință de aprobarea reorganizării, dar nu mai târziu de un an de la data publicării acesteia, sau, după caz, de la data aprobării acesteia de către organul competent, potrivit legii.

(2) Opoziția suspendă executarea față de oponenti până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, în afară de cazul în care persoana juridică debitoare face dovada executării obligațiilor sau oferă garanții acceptate de creditorii ori încheie cu aceștia un acord pentru plata datoriilor.

(3) Opoziția se judecă în camera de consiliu, cu citarea părților, de către instanța competentă.

(4) Hotărârea pronunțată asupra opoziției este supusă numai apelului.”

Fuziunea și divizarea societăților comerciale este prevăzută și la art. 238 din Legea 31/1990, legea societăților, cu modificările și completările ulterioare:

„Art. 238 - (1) Fuziunea este operațiunea prin care:

a) una sau mai multe societăți sunt dizolvate fără a intra în lichidare și transferă totalitatea patrimoniului lor unei alte societăți în schimbul repartizării către acționarii societății sau societăților absorbite de acțiuni la societatea absorbantă și, eventual, al unei plăți în numerar de maximum 10% din valoarea nominală a acțiunilor astfel repartizate; sau

b) mai multe societăți sunt dizolvate fără a intra în lichidare și transferă totalitatea patrimoniului lor unei societăți pe care o constituie, în schimbul repartizării către acționarii lor de acțiuni la societatea nou-

constituită și, eventual, al unei plăți în numerar de maximum 10% din valoarea nominală a acțiunilor astfel repartizate.

(2) Divizarea este operațiunea prin care:

a) o societate, după ce este dizolvată fără a intra în lichidare, transferă mai multor societăți totalitatea patrimoniului său, în schimbul repartizării către acționarii societății divizate de acțiuni la societățile beneficiare și, eventual, al unei plăți în numerar de maximum 10% din valoarea nominală a acțiunilor astfel repartizate;

b) o societate, după ce este dizolvată fără a intra în lichidare, transferă totalitatea patrimoniului său mai multor societăți nou-constituite, în schimbul repartizării către acționarii societății divizate de acțiuni la societățile nou-constituite și, eventual, al unei plăți în numerar de maximum 10% din valoarea nominală a acțiunilor astfel repartizate.

(2¹) Divizarea poate avea loc și prin transferul simultan al patrimoniului societății divizate către una sau mai multe societăți existente și una sau mai multe societăți nou-constituite. Prevederile alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

(3) Fuziunea sau divizarea se poate face și între societăți de forme diferite.

(4) Fuziunea sau divizarea, astfel cum este definită la alin.(1) ori (2), poate fi efectuată chiar dacă societățile dizolvate sunt în lichidare, cu condiția ca acestea să nu fi început încă distribuirea între asociați a activelor ce li s-ar cuveni în urma lichidării.”

În cazul fuziunii a doi sau mai mulți solicitanți ai schemelor de plată/măsurilor de sprijin, care au depus cereri unice de plată, care intervine pe parcursul anului de cerere, în condițiile prevăzute la art. 28 din OUG nr. 3/2015, solicitanții vor respecta prevederile privitoare la transferul de exploatație și vor depune la APIA Anex nr. 26 - Cerere pentru transfer de exploatație/schimbarea formei de organizare, în termenul prevăzut de lege.

Documentul doveditor privind fuziunea solicitanților este hotărârea judecătorească de fuziune definitivă. Societatea comercială rezultată prin fuziune va depune și *dovada contului bancar activ* deschis la o unitate bancară de pe teritoriul României.

În cazul în care fuziunea a doi sau mai mulți solicitanți ai schemelor de plată/măsurilor de sprijin, care au depus cereri unice de plată, se petrece după autorizarea plăților, se aplică procedura de “conturi invalide”, conform Manualului de utilizare pentru modulul conturi invalide.

În cazul divizării societăților comerciale, transferul de exploatație este un transfer parțial, de la societatea comercială solicitantă la mai multe societăți comerciale, prin care se transferă părți din cererea unică de plată a societății comerciale divizate. Acest tip de transfer se poate realiza numai până la data finală de depunere a cererilor unice de plată/formulelor de modificare (05 iulie 2016), prin formulare de retragere M3 completate de societatea comercială divizată și cereri unice de plată completate de către societățile comerciale nou înființate rezultate prin divizare sau formulare de adăugare M2 completate de către societățile comerciale existente și care au cereri unice de plată depuse la APIA.

Transferul parțial de exploatație, ca urmare a divizării unei societăți comerciale nu mai este admisibil după data de 05 iulie 2016.

Documentul doveditor privind divizarea solicitantului este hotărârea judecătorească de divizare definitivă. Acest document se depune la dosarul cererilor de plată al tuturor părților implicate în divizare. Societatea comercială nou înființată rezultată prin divizare va depune și *dovada contului bancar activ* deschis la o unitate bancară de pe teritoriul României.

2. Transfer de exploatație de la PFA/SC RADIATĂ

Persoanele fizice autorizate, Întreprinderile familiale, Întreprinderile Individuale, Societățile Comerciale radiate din Registrul Comerțului nu mai pot efectua transferul total de exploatație sau al unor părți ale exploatației. De asemenea, acestea nu pot solicita schimbarea formei de organizare în urma radierii din

Registrul Comerțului. Orice document emis de Întreprinderile familiale, Întreprinderile Individuale, Societățile Comerciale dizolvate/ lichidate și radiate din Registrul Comerțului este nul de drept.

Odată ce a fost primit certificatul de radiere a Persoanelor Fizice Autorizate, Întreprinderilor familiale, Întreprinderilor Individuale, Societăților Comerciale, acesta va fi înregistrat în baza de date IACS, iar cererea va fi automat invalidată.

3. Transfer de exploatație/schimbarea formei de organizare de la/din PFA la/în PF

În cazurile în care are loc transferul de exploatație de la un fermier persoană fizică autorizată (PFA) la un fermier persoană fizică, trebuie îndeplinite condițiile transferului de exploatație, enunțate mai sus.

În plus, dacă fermierul cedent, PFA, a putut dovedi calitatea de fermier activ pe baza codului CAEN de activitate agricolă sau a dovezilor verificabile prevăzute la art. și fermierul cesionar, PF, dacă nu se încadrează în mod implicit în condiția de fermier activ, trebuie să prezinte dovezile verificabile prevăzute la art. 6 alin. (5) și (6) din OUG nr. 3/2015.

4. Transferul de exploatație/schimbarea formei de organizare de la/din PF la/în PFA/II/IF/SC, pentru îndeplinirea condiției de fermier activ

Având în vedere prevederile art. 6 alin. (2) din OUG nr. 3/2015 (“(2) Pentru a dovedi calitatea de fermier activ, fermierii persoane fizice care în anul anterior de plată au beneficiat de plăți directe care depășesc cuantumul de 5.000 euro se pot înregistra la Oficiul Național al Registrului Comerțului ca persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale sau întreprinderi familiale potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 sau ca persoane juridice, care desfășoară o activitate agricolă. Persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale sau întreprinderi familiale, rezultate ca urmare a înregistrării la Oficiul Național al Registrului Comerțului, se subrogă în drepturi și obligații persoanei fizice, în ceea ce privește patrimoniul de afecțiune definit la art. 2 lit. j) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008.”), în cazurile în care fermierii persoane fizice, care în anul anterior de plată au beneficiat de plăți directe care depășesc cuantumul de 5.000 euro, s-au înregistrat la ONRC ca PFA/II/IF sau ca persoane juridice cu cod CAEN de activitate agricolă, nu mai trebuie să prezinte dovezile verificabile pentru persoana fizică.

Cu stimă,

Nicolae HORUMBĂ
DIRECTOR GENERAL

